

Onderzoek van de heup

Arthrogram en Marcaïnisatie

U krijgt binnenkort een onderzoek van uw heupgewricht; een arthrogram met een marcaïnisatie. Met dit onderzoek kan de arts vaststellen of de klachten uit uw heup komen.

Wat is een arthrogram?

Dit is een onderzoek van het heupgewricht met contrastvloeistof en röntgenstraling.

Wat is een marcaïnisatie?

Dit is een onderzoek met een pijnstillertje en ontstekingsremmer. In het heupgewricht worden Lidocaïne (pijnstillertje) en Kenacort (ontstekingsremmer) gespoten.

In deze informatie leest u waarom, waar en hoe het onderzoek gaat. Lees de informatie goed door en bewaar het, zodat u deze nog eens kunt lezen.

Wanneer dit onderzoek?

Uw orthopedisch chirurg bepaalt afhankelijk van uw klachten en de afwijking van uw heup of u in aanmerking komt voor deze behandeling en bespreekt met u waarom u de behandeling krijgt. De behandeling kan om een aantal redenen nodig zijn:

- Pijn in de liesstreek met klachten die doen denken aan heupklachten. Op de röntgenfoto zijn (nog) geen duidelijke afwijkingen aan het heupgewricht zichtbaar.
- Pijn in de liesstreek met klachten die doen denken aan heupklachten. Op de röntgenfoto zijn afwijkingen aan de wervelkolom zichtbaar, of bij lichamelijk onderzoek zijn problemen van de rug gevonden.
- Pijn in de knie waarbij op de röntgenfoto geen of lichte afwijkingen aan het kniegewricht te zien zijn. Bij het lichamelijk en/of röntgenonderzoek van de heup zijn wel afwijkingen gevonden ("referred pain").

- Duidelijke afwijkingen aan het heupgewricht bij lichamelijk en/of röntgenonderzoek aan de heup. De patiënt hoeft nog geen heupoperatie te ondergaan of vanwege de gezondheid is het risico van een heupoperatie te groot.
- Bij een acute ontsteking van het heupgewricht. Hierbij wordt ook het ontstekingsvocht uit de heup verwijderd en een gedeelte hiervan opgestuurd voor onderzoek.
- Bij een acute infectie van het heupgewricht of heupprothese. Hierbij wordt het ontstekingsvocht uit de heup verwijderd en voor onderzoek opgestuurd. Het onderzoek wordt gedaan om de ontsteking aan het heupgewricht te bevestigen en het type bacterie te bepalen.

Welke afspraken

U heeft toestemming gegeven voor het onderzoek en de behandeling.

U krijgt een afspraak mee.

Het onderzoek wordt gedaan op de afdeling radiologie en duurt 15 – 30 minuten.

Na het onderzoek en de behandeling mag u direct naar huis.

Dag van het onderzoek en de behandeling

Op de dag van het onderzoek mag u gewoon eten en drinken. Gebruikt u medicijnen, dan kunt u deze gewoon innemen.

Bent u overgevoelig voor jodium en/of contrastvloeistof? Vertelt u dit dan voor het onderzoek start aan de physician assistant of verpleegkundig specialist, die het onderzoek doet.

Op de afgesproken dag gaat u naar de afdeling radiologie. U meldt digitaal aan en neemt plaats in de wachtruimte op de gang. Een medewerker van de afdeling radiologie komt u ophalen.

Wij vragen u uw naam, geboortedatum, de reden van uw komst en welke zijde wordt behandeld. Heeft u nog vragen of is er iets niet duidelijk, dan kunt u op dat moment uw vragen stellen. Als alles duidelijk is, wordt het onderzoek gestart.

Hoe gaan het onderzoek en de behandeling

U trekt de kleding van uw onderlichaam uit. Uw ondergoed mag u aanhouden. De plek waar u de injectie krijgt, wordt op de huid afgetekend en schoongemaakt met jodium. Hierna wordt de huid en het onderliggende weefsel verdoofd. Als de huid goed is verdoofd, wordt onder röntgendoorlichting het heupgewricht aangeprikt. Om te zien of men goed in het heupgewricht zit, wordt eerst een kleine hoeveelheid contrastvloeistof ingespoten. Geeft dit een goed resultaat? Dan wordt via dezelfde naald de combinatie van pijnstiller en ontstekingsremmer ingespoten. Dit kan een wat vol en soms vervelend gevoel geven in de heup. Dit gevoel verdwijnt weer snel.

Na de behandeling

Als u een goed gevoel heeft in het been, mag u na de behandeling direct naar huis. Het beste is om meteen in beweging te komen.

Wij adviseren u om deze dag geen auto te rijden, omdat u door de verdoving tijdelijk minder kracht in uw bovenbeen kan hebben. De volgende dag mag u gewoon weer autorijden.

Het pijndagboek

Na het onderzoek houdt u een pijndagboek bij. Dit is belangrijk om uw klachten of verbetering te volgen. U vergelijkt iedere keer uw huidige klachten met de klachten die u had voor het

onderzoek en de behandeling. Zijn de klachten meer of minder geworden of zijn deze hetzelfde gebleven. U kunt dit in het boekje aangeven door een + of een – of een 0. (+ = meer, - = minder, 0 = hetzelfde).

Worden uw klachten niet door de heup veroorzaakt, dan zal er geen verbetering van de klachten optreden.

Telefonisch controle afspraak

Ongeveer 2 weken na het onderzoek en de behandeling belt uw behandelaar u om te vragen naar het effect van de injectie op uw klachten. Dit kunt u lezen in uw pijndagboek. Ook bespreekt hij met u een eventuele verdere behandeling. Zijn uw klachten afgenomen zodat een voor u aanvaardbare situatie is ontstaan? Dan neemt u pas weer contact op als de klachten weer toenemen. De werking van de injectie is altijd tijdelijk. Hoe lang de werking van de injectie duurt verschilt van een dag tot een aantal maanden.

Bijwerkingen

- Er kan een korte tijd een gevoel van minder kracht in de heup zijn.
- Ook kan de heup 2 of 3 dagen na de behandeling stijf en pijnlijk aanvoelen.
- In de eerste 48 uur kan u een rood hoofd krijgen door de Kenacort (ontstekingsremmer). Dit verdwijnt van zelf binnen 48 uur.
- Heeft u diabetes, dan kan uw bloedglucosewaarden de eerste dagen ontregeld zijn. Controleer daarom de eerste dagen regelmatig uw bloedglucosewaarden.

Vragen en telefoonnummers

Het is belangrijk dat u juiste en duidelijke informatie krijgt. Heeft u na het gesprek met uw arts en het lezen van deze folder nog vragen, stel deze dan gerust, bijvoorbeeld tijdens het verpleegkundige spreekuur. Schrijf uw vragen van tevoren op zodat u niets vergeet.

Ook thuis na de opname kunt u uw vragen telefonisch én via Mijn Spaarne Gasthuis stellen aan de orthopedisch verpleegkundige of aan de verpleegkundig specialist orthopedie.

- **Voor algemene vragen, afspraak maken of verzetten, recepten, verwijsbriefjes of de verpleegkundig specialist**
Belt u met de polikliniek orthopedie (023) 224 0130
- **Heeft u na uw behandeling een dringend probleem in de avond of nacht.**
Belt u met de afdeling spoedeisende hulp: Hoofddorp (023) 224 6880
Haarlem Zuid (023) 224 4880

Aanvullende informatie kunt u vinden op de websites:

- spaarnegasthuis.nl
- orthopeden.org, website van de Nederlandse Orthopedische Vereniging (NOV)
- zorginbeweging.nl

Waar zijn we te vinden?

Haarlem Zuid
Boerhaavelaan 22
2035 RC Haarlem

(023) 224 0000

Haarlem Noord
Vondelweg 999
2026 BW Haarlem

www.spaarnegasthuis.nl

Hoofddorp
Spaarnepoort 1
2134 TM Hoofddorp

info@spaarnegasthuis.nl